

CRNA GORA
S K U P Š T I N A
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-
Podgorica, 1. decembar 2017. godine

INFORMACIJA
O UČEŠĆU ČLANA ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE
MR MIHAILA ANĐUŠIĆA NA SVEČANOSTI
POVODOM OBILJEŽAVANJA MEĐUNARODNOG DANA OSOBA SA INVALIDITETOM,
održanoj u Podgorici, 1. decembra 2017. godine

Član Odbora za ljudska prava i slobode mr Mihailo Anđušić učestvovao je na svečanosti koju je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava organizovalo povodom obilježavanja Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom.

Skup je otvorio ministar za ljudska i manjinska prava Mehmed Zenka, a prisutnima su se obratili: Aivo Orav, šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Pilar Morales, šefica Generalnog direktorata za programe Savjeta Evrope, Arijana Nikolić Vučinić, generalna direktorica Direktorata za predškolsko, osnovno i inkluzivno obrazovanje i vaspitanje u Ministarstvu prosvjete, Željko Darmanović, direktor JU Resursni centar za djecu i osobe sa intelektualnim smetnjama i autizmom "1.jun", Milisav Korać, izvršni direktor NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ i Savo Knežević, predsjednik Nacionalne asocijacija roditelja djece i omladine sa smetnjama u razvoju Crne Gore.

Ministar za ljudska i manjinska prava Mehmed Zenka je podsjetio da se svaki čovjek rađa sa jednakim pravima i poručio učesnicima da poštuju jedni druge i da se bore za svoja prava i dostojanstvo. Naglasio je da Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima lica sa invaliditetom koja je usvojena prije 11 godina zahtijeva od država potpisnica da osobama sa invaliditetom omoguće puno i djelotvorno učešće u društvu.

Šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori ambasador Aivo Orav je istakao da su lica sa invaliditetom bili pokretači značajnih promjena u istoriji. Saopštio je da je Konvencija UN o pravima lica sa invaliditetom rezultat brojnih kampanja usmjerenih na podizanje svijesti o njihovim pravima i naglasio da Evropska unija podržava implementaciju ove Konvencije u zemljama članicama. Ocijenio je da se osobe sa invaliditetom i dalje suočavaju sa mnogo većim rizikom od društvene isključenosti od drugih lica.

Kada je riječ o Crnoj Gori, ambasador Orav je ocijenio da je ostvaren određeni napredak u ovoj oblasti. Polako se napreduje u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa evropskim standardima, ali je potrebno izdvojiti jasna budžetska sredstva za implementaciju zakonodavnog i strateškog okvira i nastaviti sa prilagođavanjem objekata za pristup i kretanje ovih lica. Zaključio je da je potrebna posvećenost svih nadležnih subjekata na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, ali i poslovne zajednice i civilnog sektora kako bi se ostvario još veći napredak u zaštiti ljudskih prava lica sa invaliditetom.

Šefica Generalnog direktorata za programe Savjeta Evrope Pilar Morales je saopštila da Savjet Evrope preduzima aktivnosti na jačanju jednakih šansi i unapređenju kvaliteta života i samostalnosti osoba sa invaliditetom. U Crnoj Gori implementiraju projekte „Podrška nacionalnim institucijama u borbi protiv diskriminacije“ i „Podsticanje demokratske kulture u školama“. Podsjetila je da su ove godine sprovedli istraživanje u oblasti ljudskih prava čiji rezultati pokazuju da 85% stanovništva Crne Gore podržava antidiskriminacione aktivnosti.

Predstavnicu Ministarstva prosvjete Arijana Nikolić Vučinić je istakla da je u 107 obrazovno-vaspitnih ustanova prilagođen pristup za osobe sa invaliditetom. Naglasila je da je juče potpisan ugovor o adaptaciji četiri fakulteta Univerziteta Crne Gore za prilagođavanje pristupa licima sa invaliditetom. Riječ je o Filozofskom fakultetu u Nikšiću, Građevinskom i Pravnom fakultetu u Podgorici i Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Vrijednost radova je 230. 000 eura, a fakulteti će biti prilagođeni tokom naredna tri mjeseca.

Direktor Resursnog centra za djecu i osobe sa intelektualnim smetnjama i autizmom „1. jun“ Željko Darmanović je informisao da u Crnoj Gori djeluju tri resursna centra koja se bave vaspitanjem i obrazovanjem djece i omladine sa smetnjama u razvoju, ranom intervencijom, habilitacijom i rehabilitacijom. To su: Resursni centar za sluh i govor „Dr Peruta Ivanović“, Resursni centar „Podgorica“ i Resursni centar „1.jun“. Stručni kadar Resursnog centra „1.jun“ pruža pomoć predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama u edukaciji nastavnog kadra za korišćenje odgovarajućih pomagala i didaktičkih sredstava. Takođe, vrše edukaciju roditelja djece sa smetnjama u razvoju i pružaju djeci defektološki i logopedski tretman. U skladu sa kapacitetima, značajan doprinos daju inkluzivnom obrazovanju. Istakao je da se bave tretmanom osoba iz autističnog spektra, navodeći da u Crnoj Gori ne postoje precizni podaci o broju ovih lica, ali da roditelji sve češće na vrijeme prepoznaju problem kod svoje djece. Ukazao je na obavezu države da obezbijedi adekvatne uslove i neophodne tretmane za djecu sa smetnjama u razvoju i zaključio da djeca i omladina sa smetnjama u razvoju imaju pravo na pomoć kako bi dostigli najveći mogući stepen samostalnosti i socijalne integracije.

Predstavnicu nevladinih organizacija Milisav Korać i Savo Knežević su istakli da licima sa invaliditetom treba pristupati sa stanovišta ljudskih, a ne socijalno-zaštitnih prava. Izrazili su nadu da će sledeći praznik u Crnoj Gori lica sa invaliditetom dočekati u boljem položaju, sa manjim stepenom diskriminacije i predrasuda. Smatraju da treba stvoriti uslove u kojima će se više čuti glas osoba sa invaliditetom o pitanjima koja ih se tiču. Apelovali su na donosioce odluka da pruže nesebičnu podršku ovim licima, a posebno djeci sa smetnjama u razvoju.

Nakon pozdravnih govora, generalna direktorica Direktorata za unapređenje i zaštitu ljudskih prava i sloboda Blanka Radošević Marović je predstavila Konvenciju UN o pravima lica sa invaliditetom u lako razumljivom formatu koji je namijenjen licima sa intelektualnim smetnjama.

Na skupu je upriličen i svečani program pripremljen od strane učenika Resursnog centra "1. jun", Dnevnog centra iz Pljevalja, NVO „Zračak nade“ i Resursnog centra za djecu i mlade "Podgorica".

SEKRETAR ODBORA

Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Halil Duković